

L'altra Pólvora de Font

Font de la Polvora sempre ha tingut la consideració de marginal, però entre els seus veïns existeixen grups que lluiten per un barri millor

L'altra Pólvora de Font

L'altra Pólvora de Font

Fileres de pisos d'un funcionalisme que no va saber ser funcional, sinó un pegat parcial per al problema d'una població, semblen fondre's sota un sol de justícia. Matrones en davantals comparteixen tafaeria a l'entrada d'una fleca. Al carrer, un grup d'homes mostra les seves cadeneres en petites gàbies enfundades en teles amb escuts del Barça o la silueta de Camaron. Hi ha una certa economia informal als seus carrers, on tothom es coneix. Sota un dels murals de l'artista Escif, un home amb un gall gitano que el duplica en grandària, un grup de joves que rimen amb les palmas i canten flamenc. Les notícies del barri de Font de la Pólvora només apareixen a la secció de successos. És assenyalat com «un dels barris més deprimits i marginals de la ciutat de Girona»; així el defineix la mateixa Wikipedia. Ni els repartidors de pizza o el servei a domicili dels supermercats entren a la zona.

Uns nens, al pic de la calor, juguen al carrer amb l'aigua d'una mànega, aliens a la frontera que els separa de la resta: no cal dir que el barri té mala fama, vinculat durant anys al tràfic de drogues i la delinqüència. La frontera no és només aquella elevació sobre Onyar que corona a la distància l'anomenat «Pirulí», sinó que és psicològica. I no per ser immaterial és menys dura i impenetrable. Darrere del mur, la idea que tots els veïns comparteixen: que hi ha moltes coses dolentes a Font de la Pólvora, com en qualsevol altre lloc, i que els mitjans només parlen d'això. Els periodistes no entren per parlar amb la gent a peu de carrer, sinó que usen el barri de diana per a tot tipus d'acusacions. El material inflamable de Font de la Pólvora sempre ha estat la seva condició de barri marginal. No obstant això, entre els seus veïns, la majoria d'ètnia gitana, existeixen grups de persones i associacions que lluiten per un barri millor. És l'altra pólvora de Font que, en silenci, sense aparicions en els mitjans, dinamita estereotips amb l'objectiu de lluitar contra els seus principals problemes.

«Cada gra de sorra que anem sumant en el silenci del treball dia a dia, ho esborren d'un cop de ploma els reportatges que presenten al barri com a territori comanche, i no és així», assenyala el personal del centre cívic, un dels tants dinamitzadors socials del barri. «És cert que hi ha certa falta de civisme, però és quelcom contra el que estem lluitant i que ha anat canviant amb el temps. Al barri hi ha gent exemplar, solidària, treballadora», assenyala.

Un gestor social del barri acompanya el periodista pels carrers. Es veuen escales d'edificis amb un cert grau de deteriorament i contenidors als quals s'ha tret la tapa per fer més fàcil el dipositar les escombraries. S'escolten

veus al bar de plaça Llimoner. Sembla que s'estiguin barallant, però només són les veus en una freqüència més alta. «Són jubilats i desocupats; la desocupació és un altre dels problemes», comenta sobre el grup d'homes que rondan els cinquanta i que deixen transcórrer el matí en un dels «dilluns al sol».

La gent ha perdut el compte de les batudes i els operatius policials. «Cada cop que venen els mossos, venen uns pocs periodistes, si no vénen amb ells no entren; jo els increpo i els pregunto què volen explicar del barri», diu el Nene, Ángel Fernández, qui malgrat haver nascut en un barri amb un alt índex de fracàs escolar ha acabat el grau d'Educació Social a la Universitat de Granada i ha estat becat per una prestigiosa universitat d'Hongria. «És difícil encaixar entre els catalans de Girona, has de polir totes les teves arestes, i ni així», comenta. «Girona és una ciutat burgesa, si ets de barri, no t'accepta», afegeix.

Els testimonis

A primera hora del dia l'activitat de Font de la Pólvora és la mateixa que en tots els barris de Girona. Gent que surt d'hora a treballar, pares que porten als seus nens al col·legi. Un ferroveller arriba amb el seu camió carregat de ferralla, un grup d'homes arregla un cotxe amb el capot obert en un descampat. Als seus carrers hi ha gairebé igual quantitat de furgonetes que de cotxes aparcats.

«Hiiii, el periodista, vol fer un reportatge, el periodista, el periodista ...» improvisa un dels músics que comparteix melodies i palmes a la porta del centre cívic. No només són gitanos els que reuneix l'art del flamenc. Hi ha joves d'altres barris que venen a Font de la Pólvora a compartir el seu amor per la música. «Gitanos n'hi ha per tot Girona, però com al barri es reuneix la major quantitat d'ells, ens fan servir de tir al blanc», afirma el jove de la guitarra.

«Aquí no ens mengem a ningú», diu Chelo Marin qui, al costat de Sandra Heredia formen part de Khetanipe («junts» en romani), associació creada i dirigida per la mateixa gent del barri amb la intenció de portar endavant les seves demandes i necessitats. «Estem farts que només es vegi el dolent del barri, a ningú li importa les coses bones», diu Heredia. Cinema, ludoplaça, sortides i intercanvis amb joves de Girona o Catalunya són algunes de les seves activitats que realitzen sense més finançament que el seu propi esforç.

De tots els involucrats en la construcció d'un barri millor, si hi ha una personalitat que representa aquella altra pólvora de Font és Nicolasa Zapata, promotora escolar. Tots els veïns i els funcionaris l'assenyalen com a peça fonamental en l'escolarització dels menors. La baula entre la gent i les institucions. És ella qui, a cada inassistència d'un alumne, es presenta a casa dels seus pares per assabentar-se el motiu pel qual el nen ha faltat al col·legi aquell dia. Nicolasa es disculpa i, per la seva humilitat, rebutja les fotos. Diu que ha sortit fa molt poc en una altra entrevista. «No vull que la gent pensi que perquè em treuen als diaris em crec una cosa així com La Faraona».

Succeeix amb el reportatge que molts dels que donen veu als testimonis, especialment gran part dels membres d'organitzacions socials, demanaran més tard que no s'esmentin els seus noms al diari. «Estem entre l'espasa i la paret», comenta un d'ells. Ho diu certa pressió social que es respira al barri i per la reiterada menció del mateix en la crònica negra de la ciutat. Qualsevol cosa que diguin sobre Font de la Pólvora, després l'hauran d'explicar als veïns.

Un membre d'una associació veïnal, amb més de vint anys al barri, assegura que si bé Font de la Pólvora ha canviat molt, encara hi ha moltes coses per millorar, començant per la neteja i el reciclatge. «Abans el barri estava molt més desunit que ara, en el present cada escala té la seva pròpia comunitat de veïns, i això és un aspecte més que positiu», assenyala.

Un segon membre de la mateixa associació comenta que el barri té una energia particular. I que si abans es veia molts ionquis pujar a per drogues, és cosa del passat. «El consum està repartit per tot Girona, no hi ha barri que no estigui exempt d'aquest problema».

Al bar s'hi reuneixen els homes a la terrassa amb les seves gàbies i les seves cadeneres. «És només una afició, no ha de ser una cosa només gitana, comenta un d'ells. Aquests païos! «Un d'ells diu que si el paio periodista vol parlar amb algú famós del barri, aquest és el seu cosí, Facu, que surt al programa Hombres, mujeres y viceversa.

A l'escola

Els nens que entren a classe miren amb certa sorpresa al reporter. Un d'ells l'anomena el «paio Gasol», per la seva alçada, i comparteix rialles amb la resta. Pilar Marco Rojo, directora del col·legi de Font de la Pólvora, assenyala que l'escolarització al barri ha avançat molt. «Durant anys hem intentat canviar el concepte de la utilitat del col·legi, de la necessitat de comptar amb estudis, cosa que moltes famílies no veien tan clar com ara».

«El col·legi compta amb una sèrie d'agents, com els promotors escolars, que són clau en la lluita contra l'absentisme escolar, gent d'ells. No és el mateix que vingui un funcionari i els parli sobre la necessitat dels nens d'assistir al col·legi que ho faci una persona que ha viscut sempre al barri», comenta Roig. No obstant això encara hi ha problemes sense solucionar, com ho són els nens de les famílies de gitanos portuguesos, dedicats a les fires. «En èpoques de treball, no poden deixar els nens sols, són firaires, i es veuen obligats a emportar-se'ls, i els han d'interrompre les classes».

«És un col·legi amb determinades característiques, per exemple, els nens estimen la música, i tot el que la contingui els enganxa. Així que fem servir la música per portar continguts didàctics a molts temes dels quals si no, no tindrien el mateix interès».

Un membre d'una associació de veïns acompanya al periodista fins al carrer Pruner. «No hi ha una manera clara d'actuar de les autoritats amb Font de la Pólvora», comenta per un aparcament al final del carrer. «L'ajuntament va fer l'aparcament amb la finalitat que els veïns l'utilitzin. Abans que s'acabés, ja hi havia cotxes. Es va demanar que no s'estacionés fins que no estigués acabat, i els veïns ho van respectar. Però es va trigar una eternitat, i els cotxes van començar a aparèixer. Es va utilitzar l'amenaça que es trucaria a la grua. Va passar el temps, les tasques semblaven no acabar mai, fins que un únic cotxe va aparcar. La grua no va arribar. I l'altre dia l'aparcament estava ocupat en la seva totalitat sense haver-se acabat».

A mesura que cau la tarda, el barri es torna més concorregut. Si durant tot el dia Font de la Pólvora és un barri més, caracteritzat pels seus contrastos, a la nit canvia per complet el seu aspecte. En tot Font es veu la gent al carrer, com si la calor del dia els empenyés fora de casa seva. Treuen cadires i gandules, agrupats per famílies, preparen barbacoes als baixos, hi ha fogueres en els descampats i música flamenca. És com si molts d'ells semblessin conèixer la fórmula secreta d'una felicitat que pot conviure en condicions extremes. Hi ha un bateig al qual el periodista és convidat. Hi ha palmas, música, festes. Allà baix, a la ciutat, els llums de Girona li donen l'esquena. La muralla que encercla Font de la Pólvora, es pot palpar en l'aire, continuarà creixent en la foscor de la nit. L'altra pólvora de Font és la senyal lumínica que, per fi, les coses estan canviant.

Font del document:

http://www.diaridegirona.cat/girona/2017/07/09/laltra-polvora-font/855809.html?utm_source=rss